

poljoprivrednika značajno utiče na zainteresovanost za preciznu poljoprivredu. Tako je, na primer, u Argentini zabeležen veliki procenat uvođenja raznih naprednih rešenja precizne poljoprivrede, jer se zemljište u velikoj meri zakupljuje. Zakupci suprimorani da zbog neposedovanja znanja o prethodnom gazdovanju niti o varijabilnostima polja koja obrađuju koriste savremena senzorska i informaciona rešenja kako bi nadomestili taj nedostatak. Sve dosadašnje studije, iako svestrane po metodologiji, pokazale su da je navigacija primenom GPS tehnologije najdominantnije prisutna na svim meridijanima, mada se čak i u tome podaci značajno razlikuju (slika 1.7).

Satelitska navigacija (GNSS)

Iako postoji više opcija opreme za navođenje–vođenje (ručno, poluautomatsko i autopilot), poljoprivrednici rado nabavljaju uređaje u skladu sa veličinom gazdinstva, po principu manje gazdinstvo jeftiniji uređaji. Generalno, najšire usvajanje odnosi se na tehnologiju GNSS (navigacija pomoću GPS) iz više razloga:

- relativno jeftina nabavka opreme,
- univerzalna primena na svim modelima i tipovima traktora bez obzira na starost,
- prenosivost sa traktora na traktor,
- jednostavno rukovanje,
- merljive ekonomske koristi u svim tipovima proizvodnje (ratarska, povrtarska, voćarsko-vinogradarska).

Monitori prinosa (*yield monitor – YM*)

Ova tehnologija je najviše prisutna u Argentini i Severnoj Americi. Međutim, mali procenat monitora se koristi za mapiranje prinosa. Jedan od razloga jeto što nisu svi kombajni opremljeni GPS sistemom, te nemaju mogućnost georeferenciranja podataka o prinosu, samim tim i mapiranja. Drugi razlog je to što korisnici ne umeju da manipulišu podacima, jer nemaju stručne kvalifikacije. Takođe, problem prenosa podataka sa monitora prinosa na PC je objektivna barijera, jer je on doskora zahtevao korišćenje spoljnje memorije (USB ili PCMCIA) kao posrednika u prenošenju i pažljivo vođenje arhive podataka, što poljoprivrednicima uvodi nove aktivnosti na koje oni nisu navikli. Uvođenjem tehnologije „internet stvari“ (*IoT–internet of things*) i „oblak“ (*cloud*) tehnologije značajno se pojednostavljuje prenos od izvora podataka do baze. Takođe, novi kombajni koji se prodaju opremljenisu monitorima prinosa ili instalacijom za naknadnu ugradnju, što će sigurno u budućnosti dati zamah široj primeni.

Tehnologije promenljivih normi (VRT)

Ova tehnologija je u najmanjoj meri zastupljena širom sveta. Kada se kaže VRT, misli se isključivo na prilagodljivu primenu mineralnog đubriva, dok su u povoju tehnologije promenljive gustine setve i primene pesticida. Samo je na nekoliko lokaliteta u svetu ova tehnologija dominantno zastupljena, a to je u Minesoti i u